

KÁRPÁT-HAZA OPERA TÚRA

I. ERDÉLY ÉS PARTIUM
I. TRANSILVANIA ȘI PARTIUM

Erkel Ferenc

Hunyadi László

Opera három felvonásban,
magyar nyelven, román felirattal
*Operă în trei acte, în limba maghiară,
cu supratitrire în limba română*

Ronald Hynd / Lehár Ferenc

A víg özvegy

Văduva veselă

Vígballett három felvonásban
Balet comic în trei acte

OPERA

MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ
HUNGARIAN STATE OPERA

20
17^{09.}
04-21.

www.opera.hu | www.facebook.com/Operahaz

Miklósa Erika - Fotó: Csillag Pál

Erkel Ferenc

Hunyadi László

Opera három felvonásban,
magyar nyelven, román felirattal
*Operă în trei acte, în limba maghiară,
cu supratitruare în limba română*

Szövegíró | *Libretul* ► Egressy Béni

Rendező | *Regia* ► Szűcs Gábor

A rendező munkatársa | *Asistent de regie* ► Vasvári Csaba

Díszlettervező | *Decorul* ► Libor Katalin

Jelmeztervező | *Costumele* ► Kárpáti Enikő

Koreográfus | *Coregrafie* ► Kováts Gergely Csanád

Karigazgató | *Maestru de cor* ► Strausz Kálmán

Karmester | *Dirijor* ► Medveczky Ádám, Jankó Zsolt

Balga Gabriella, Rálik Szilvia, Kiss B. Attila, Sárkány Kázmér - Fotó: Tomas Opitz

Kriszta Kinga - Fotó: Csillag Pál

V. László | *László al V-lea* ► Szappanos Tibor / Rab Gyula
Cillei Ulrik | *Ulrik Cillei* ► Sándor Csaba / Dobák Attila
Szilágyi Erzsébet | *Erzsébet Szilágyi* ► Kolonits Klára / Fodor Beatrix
Hunyadi László | *László Hunyadi* ► Pataki Adorján / Kiss B. Atilla
Hunyadi Mátyás | *Mátyás Hunyadi* ► Balga Gabriella / Kálnay Zsófia
Gara nádor | *Palatinul Gara* ► Laborfalvi Soós Béla / Kovács István
Gara Mária | *Mária Gara* ► Miklósa Erika / Kriszta Kinga
Szilágyi Mihály | *Mihály Szilágyi* ► Egri Sándor / Zsigmond Géza
Rozgonyi ► Somogyi Zoltán

Közreműködik a Magyar Állami Operaház Zenekara, Énekkara,
valamint a Magyar Nemzeti Balett | Cu participarea orchestrei
și corului Operei Naționale Maghiare, și a Baletului Național Maghiar

Erkel Ferenc 1844-ben, a reformkor tetőpontján komponálta hazafias operáját, mely a magyar történelem egyik zűrzavaros periódusára, a nándorfehérvári diadalt követő napokra koncentrál. A Hunyadiak korában játszódó mű hőse azonban nem a híres törökverő, Hunyadi János vagy a későbbi Mátyás király, hanem a véppadra lépő fiatal lovag, László. A kortárs nézők lelkesen fogadták a művet, mivel nem is annyira titkolt áthallásokat tartalmazott saját koruk politikai viszonyaira; természetesen az olasz és francia mintákat, valamint a verbunkos hagyományokat követő zene is megtette hatását.

„Bár Erkel remekműve mögött számos korabeli és korábbi operaszerző hatása, operaműfaj mintája fedezhető fel (Beethoven, Spontini, Rossini, Donizetti, Halévy, Meyerbeer stb.), a mű teljes élményét tekintve a Hunyadi László megkülönböztetett szerepet tölt be a 19. század nemzeti operái között. Részben azért, mert zenéjének magyar aurája van, részben azért, mert egy olyan megfogalmazás illik rá, amit – szellemesen – a balladákra alkalmazott egy 19. századi magyar esztéta: »tragédia, dalban elbeszélve«. A bemutatón, 1844. január 27-én a Hunyadi Lászlóval a magyar nemzeti zenedráma születik meg” – írja Batta András. Aművet, mely bemutatója óta megszakítás nélkül a hazai repertoár megbecsült darabja, 2012-ben új rendezésben mutatta be a Magyar Állami Operaház.

Sepsiszentgyörgy ► **2017. szeptember 4.**

Csíkszereda ► **2017. szeptember 6.**

Székelyudvarhely ► **2017. szeptember 8.**

Marosvásárhely ► **2017. szeptember 10.**

Nagyvárad ► **2017. szeptember 14.**

Temesvár ► **2017. szeptember 16.**

Arad ► **2017. szeptember 18.**

Kolozsvár ► **2017. szeptember 20.**

Ferenc Erkel a compus această operă patriotică în 1844, în anii de glorie ai erei reformelor maghiare. Acțiunea operei se petrece într-o perioadă haotică a istoriei maghiare, în zilele de după victoria de la Belgrad. Eroul operei nu este, însă, marele comandant János Hunyadi, dar nici viitorul rege Mátyás, ci Tânărul cavaler László, care urmează să fie executat.

Spectatorii contemporani au primit opera cu mare entuziasm, datorită, în mare parte, și aluziilor făcute la adresa viei politice din acele vremuri; muzica urmărește și ea – pe lângă sursele din muzica tradițională maghiară – modele italiene și franceze binecunoscute.

András Batta scria despre această operă: „Cu toate că se pot descoperi numeroase influențe ale marilor compozitori de operă și ale diferitelor modele de operă în această capodoperă a lui Erkel (Beethoven, Spontini, Rossini, Donizetti, Halévy, etc.), raportându-ne la revelația cauzată de această operă, László Hunyadi ocupă un loc important printre operele naționale maghiare ale secolului al XIX-lea. Muzica sa are un caracter maghiar, iar opera poate fi descrisă asemenea baladelor tradiționale, ca fiind »tragedii, povestite prin cântec«. Odată cu premiera acestei opere, la 27 ianuarie 1844, s-a născut totodată și drama muzicală națională maghiară.” Opera László Hunyadi se află în permanență în repertoriul operelor maghiare, fiind prezentat în 2012 de Opera Națională Maghiară într-o concepție regizorală nouă.

Sfântu Gheorghe ► 4 septembrie 2017

Miercurea Ciuc ► 6 septembrie 2017

Odorheiu Secuiesc ► 8 septembrie 2017

Târgu-Mureș ► 10 septembrie 2017

Oradea ► 14 septembrie 2017

Timișoara ► 16 septembrie 2017

Arad ► 18 septembrie 2017

Cluj-Napoca ► 20 septembrie 2017

Nagy magyar-magyar találkozások I.

Minden embernek szüksége és joga van arra, hogy nemzetéhez tartozónak érezhesse magát, és ennek örömet közösségen is megélhesse. Különösen fontos ez azok számára, akiknek valamely történelmi döntés hozadékaként más országban, más kulturális környezetben kell megőrizniük nemzeti identitásukat. Halmozottan fontos a segítség azoknak, akik szórványban élnek: nekik ezen miliőben kell megtartaniuk, kiteljesíteniük önazonosságukat, megélniük az összetartozás élményét. A projekt célja, hogy nagyszabású előadásokat mutassunk be a határainkon túl élő magyar közösségek, de természetesen a többségi román társadalom vagy más kisebbségek tagjainak is, hisz a művészet egyetemes igazságokat hordoz, s ezért mindenki kenyere.

Soha máskor nem tudnánk ilyen hosszú útra ennyien, ekkora csomaggal indulni, csak az Operaház korszerűsítés miatti bezárásának évadában. A Kárpát-Haza OperaTúra ezért különleges lehetőség a jelképes összegért belépő közönségnek, de az Opera társulatának is. Miközben szeretnénk a magyar emberekben tudatosítani és erősíteni az érzést, hogy mögöttük az őket felvállaló anyaország áll, nekünk magunknak is rengeteget jelent majd a messzi sportcsarnokokban messzi magyarok előtt fellépni. Kölcsönösen tartjuk meg egymást, „összefogja egyik dolog a másikát”.

Jegyek kaphatók a www.bilet.ro weboldalon, a Román Posta Bilet.ro jelzéssel ellátott telephelyein, illetve az Inmedio és Germanos bolthálózatban.

I. Turneul de Operă în Bazinul Carpatin

Fiecare om are nevoie și dreptul de a se simți parte a unei națiuni și să se poate bucura de acest sentiment în cadrul unei comunități. Acest sentiment de apartenență este deosebit de important în rândul acelor persoane care, datorită unei decizii istorice, trebuie să-și păstreze identitatea națională într-un mediu cultural diferit. Ajutorul oferit membrilor comunităților din diaspora este cu atât mai importantă. Scopul acestui proiect este prezentarea spectacolelor de operă de mare anvergură în toate regiunile locuite de maghiari dincolo de granițele Ungariei, grupul nostru țintă, ca artiști, fiind totodată și societatea majoritară sau membrii altor comunități minoritare, arta fiind mediul ideal pentru transmiterea adevărurilor universale.

Niciodată nu am pornit la un drum atât de lung într-un număr atât de mare, cu prezenta excepție, în cadrul stagiu-nii în care Opera de la Budapesta este închisă pentru modernizare. Turneul de Operă în Bazinul Carpatin este, deci, o ocazie unică pentru public, dar și pentru compania Operei. Pe lângă dorința noastră de a conștientiza sentimentul sprijinului statoric al partiei-mamă față de publicul maghiar care trăiește în afara Ungariei, noi, membrii companiei ne simțim onorați să prezentăm aceste spectacole în sălile de sport îndepărtate, în fața comunităților locale, susținându-ne reciproc.

Biletele sunt disponibile pe www.bilete.ro, în oficiile Postei Romane, în Magazinele Inmedio semnalizate Bilete.ro și în magazinele Germanos.

Felméry Lili, Oláh Zoltán, Komarov Alexandr- Fotó: Csibi Szilvia

KÁRPÁT-HAZA
OPERATÚRA

I. ERDÉLY ÉS PARTIUM
I. TRANSILVANIA ȘI PARTIUM

Ronald Hynd / Lehár Ferenc A víg özvegy *Văduva veselă*

Vígballett három felvonásban
Balet comic în trei acte

Koreográfus | *Coregrafie* ▶ Ronald Hynd

A koreográfus asszisztense | *Asistent de coregrafie* ▶ Annette Page

Zeneszerző | *Compozitor* ▶ Lehár Ferenc

Zenéjét átdolgozta | *Prelucarea muzicală* ▶ John Lanchberry,
Allen Abbot

A szövegkönyvet Sir Robert Helpmann ötlete alapján átdolgozta

Libretul adaptat pe baza ideii lui Sir Robert Helpmann de ▶ Ronald Hynd

Díszlet- és jelmeztervező | *Scenografia* ▶ Peter Docherty

Világítástervező | *Light design* ▶ Kirk Bookman

Próbavezető balettmeester | *Maeștri de balet* ▶ Solymosi Tamás,
Szirb György,
Venekei Marianna

Karmester | *Dirijor* ▶ Héja Domonkos, Szennai Kálmán

Aliya Tanykpayeva - Fotó: Herman Péter

Aliya Tanykpayeva és a Magyar Nemzeti Balett tánckara - Fotó: Csibi Szilvia

Glavari Hanna, az özvegy | *Hanna Glavari, văduva* ▶
Tanykpayeva Aliya / Sarkissova Karina / Hangya Rita
Gróf Danilo Danilovics | *Contele Danilo Danilovici* ▶ **Leblanc Gergely /**
Kekalo Iurii / Timofeev Dmitry
Valencienne ▶ **Felméry Lili / Földi Lea / Pap Adrienn**
Camille de Rossillon ▶ **Balázs Gergő Ármin / Lagunov Ievgen /**
Rónai András József
Ludmilla ▶ **Bakó-Pisla Artemisz / Pokhodnykh Ellina**
Magda ▶ **Krupp Anna / Purszki Lilla**
Kromov | *Kromow* ▶ **Kerényi Miklós Dávid / Morvai Kristóf**
Prisics | *Pritschitsch* ▶ **Taravillo Mahillo Carlos / Majoros Balázs**
Nyegus | *Njegus* ▶ **Komarov Alexander / Kovtun Maksym**
Báró Zéta Mirkó | *Baronul Mirko Zeta* ▶ **Szigeti Gábor / Biocca Mark James**
Pontevédri szóló fiú | *Băiat solo din Pontevedro* ▶ **Majoros Balázs /**
Kerényi Miklós Dávid
A Maxim főpincére | *Ospătarul şef* ▶ **Kovtun Maksym / Molnár Dávid**

A produkció az Ausztrál Balett jóváhagyásával és a Verlag Felix Bloch Erben, Berlin/ Musikverlag und Bühnenvertrieb Zürich AG, Zürich szíves hozzájárulásával jött létre. | *Spectacolul a fost realizat cu acordul Baletului Austral și contribuția Verlag Felix Bloch Erben, Berlin / Musikverlag und Bühnenvertrieb Zürich AG, Zürich*

Szó sincs tévedésről: Lehár *Víg özvegye* a Magyar Nemzeti Balett előadásában! A népszerű operettből Ronald Hynd brit koreográfus készített fantasztikus baletttet 1975-ben az Ausztrál Balett megbízásából. A darab témaaválasztása újdonságnak számított, ugyanis korábban senki sem próbált operettet balettszínpadra ültetni.

A történet 1905-be, Pontevedro fiktív városába repít minket, ahol a párizsi nagykövetségen áll a bál: a várost fenyegető államcsőd borzolja a diplomaták idegeit. Egyetlen reményük maradt, hogy tőkéhez jussanak: egy dúsgazdag özvegyet összeházasítani korábbi szerelmével. Erre azonban a nagykövet házassága megy rá... Hiába, diplomáciára nem csak a politikában van szükség.

A nagy tablókból építkező előadás legszebb részei a kettősök és a jellemek bemutatását lehetővé tevő szólók, amelyet hatásos, sokszor komikus pantomim részek egészítenek ki. A koreográfus kivállóan bánik a karaktertáncokkal a II. felvonásban, bár furcsa módon a délszláv karakterű zenék között egy lengyel polonézt is látunk. (Igaz, ez a kegyes csalás Lehár rovására írható.) A *víg özvegy* szerencsés keveréke mindenkorának, ami ahhoz szükséges, hogy a közönség kitűnően szórakozzon és élvezze Lehár csodálatos muzsikáját. Minderre bizonyíték a balett több mint 40 éve tartó töretlen sikere. A darab magyarországi bemutatójára 2014. február 22-én került sor az Erkel Színházban, a Magyar Nemzeti Balett előadásában.

Sepsiszentgyörgy ► 2017. szeptember 5.

Csíkszereda ► 2017. szeptember 7.

Székelyudvarhely ► 2017. szeptember 9.

Marosvásárhely ► 2017. szeptember 11.

Nagyvárad ► 2017. szeptember 15.

Temesvár ► 2017. szeptember 17.

Arad ► 2017. szeptember 19.

Kolozsvár ► 2017. szeptember 21.

Nu este vorba despre nicio neînțelegere: acest spectacol este chiar Văduva veselă de Lehár, prezentat de către Baletul Național Maghiar! În anul 1975, coregraful englez Ronald Hynd a creat pentru Teatrul de Balet din Australia un balet fantastic pe baza binecunoscutei operete. Tematica piesei a fost considerată o nouitate, deoarece până atunci nu au existat adaptări ale unor piese de operetă destinate scenelor de balet.

Piesa se desfășoară în 1905, în orașul imaginar Pontevedro, unde diplomații ambasadei pariziene încearcă să găsească o soluție pentru prevenirea falimentului care amenință orașul. Mai au o singură speranță pentru a mobiliza capitalul necesar: o văduvă bogată va trebui măritată cu fostul ei iubit. Realizarea acestui plan va necesita, însă, sacrificarea mariajului ambasadorului... Ei bine, nu doar în viața politică este nevoie de diplomație.

Cele mai frumoase părți ale spectacolului construit din tablouri mari sunt duetele și solo-urile care fac posibilă prezentarea caracterelor, completate apoi de pantomime energice și comice. Coregraful folosește perfect dansurile de caracter în actul al II-lea, iar printre materialul muzical cu caracter slav din Sudul Europei, regăsim, în mod straniu, și un polonez. (Această mică fraudă poate fi trecută, însă, pe seama lui Lehár.)

Pe lângă muzica superbă a lui Lehár, Văduva veselă oferă publicului un prilej excelent pentru distracție, acest balet jucându-se cu succes continuu de peste 40 de ani. Premiera națională maghiară a piesei a avut loc la 22 februarie 2014, la Teatrul Erkel, în prezentarea Baletului Național Maghiar.

Sfântu Gheorghe ▶ 5 septembrie 2017

Miercurea Ciuc ▶ 7 septembrie 2017

Odorhei Secuiesc ▶ 9 septembrie 2017

Târgu-Mureș ▶ 11 septembrie 2017

Oradea ▶ 15 septembrie 2017

Timișoara ▶ 17 septembrie 2017

Arad ▶ 19 septembrie 2017

Cluj-Napoca ▶ 21 septembrie 2017

Miklósa Erika, Kálmándy Mihály - Fotó: Csillag Pál

Felméry Lili, Oláh Zoltán - Fotó: Csibi Szilvia